

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Інститут педагогіки НАПН України
Рада молодих учених при МОН України
ГО Інноваційний університет
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Центр інноваційного навчання та трансферу технологій

ПЕДАГОГІКА СУЧАСНОСТІ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ДОБИ

Збірник наукових праць
молодих учених та здобувачів

Переяслав
2022

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Інститут педагогіки НАПН України
Рада молодих учених при МОН України
ГО Інноваційний університет
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Центр інноваційного навчання та трансферу технологій

**ПЕДАГОГІКА СУЧАСНОСТІ:
ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ДОБИ**

**Збірник наукових праць
молодих учених та здобувачів**

**Переяслав
2022**

УДК 37«20»(082)

П 24

Рекомендовано Вченою радою Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 7 від 27 січня 2022 р.)

Засновано у 2022 році

Випускається один раз на рік

Редакційна колегія збірника:

Доброскок І. І. – доктор педагогічних наук, професор, головний редактор;

Барно О. М. – кандидат педагогічних наук, професор;

Головко М. В. – доктор педагогічних наук, гол. науковий співробітник;

Євтух М. Б. – доктор педагогічних наук, професор;

Басюк Л. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Лукашевич Ю. Л. – кандидат історичних наук, в.о. доцента;

Наливайко О. О. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Опольська А. В. – кандидат педагогічних наук, в.о. доцента;

Різник В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ткачук Л. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Усик О. Ф. – кандидат педагогічних наук, доцент

Відповідальні за випуск: Басюк Л. В., Лукашевич Ю. Л.

Рецензенти:

Бахмат Н. В. – доктор педагогічних наук, професор;

Жерновникова О. О. – доктор педагогічних наук, професор

П 24 «Педагогіка сучасності: виклики і перспективи цифрової доби»: зб. наук. праць молодих учених та здобувачів. Переяслав: Домбровська Я.М., 2022. Вип. 1. 137 с.

Автор статті несе відповідальність за правильність та достовірність поданого матеріалу, точне цитування джерел і літератури та посилання на них, якість англійської версії анотації наукової статті.

Збірник матеріалів містить результати досліджень учених, аспірантів, здобувачів освіти, представлених на всеукраїнській конференції «Педагогіка сучасності: виклики і перспективи цифрової доби» в Переяславі 18 січня 2022 року.

© Університет Григорія Сковороди в
Переяславі, 2022

©Центр інноваційного навчання та
трансферу технологій, 2022

Федорейко Валерій Степанович,

доктор технічних наук, професор
кафедри машинознавства і транспорту
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
ORCID 0000-0001-5822-3002
E-mail: fedoreykovs@tnpu.edu.ua

Замора Ярослав Петрович,

кандидат технічних наук, доцент
кафедри машинознавства і транспорту
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
ORCID 0000-0001-6470-8233
E-mail: zamora@bigmir.net.

Рутило Микола Іванович,

кандидат технічних наук, доцент
кафедри машинознавства і транспорту
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
ORCID 0000-0002-5327-6938
E-mail: rutmik@ukr.net

КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. Розвиток і впровадження цифрових технологій (ЦТ) у різні сфери економіки України вимагає не лише постійного розвитку і підвищення рівня професійних навичок, але й оволодіння новими компетенціями. Впровадження ЦТ в усі сфери діяльності зумовлює необхідність безперервної освіти впродовж усього життя людини. З використанням цифрових технологій у професійній діяльності науково-педагогічних працівників (НПП) закладів вищої освіти (ЗВО) усе більш актуальним є рівень їх цифрових компетенцій [1].

Під цифровою компетентністю розуміємо усвідомлене використання ЦТ у професійній діяльності, навчанні і соціальних комунікаціях.

Стан розробки в науці і практиці. Дослідженням формування цифрової компетентності викладачів займалися Буйницька О., Горбатюк Р., Жалдак М., Кочарян А., Кузьмінська О., Морзе Н., Носкова М., Овчарук О., Смірнова-Трибульська Є., Спірін О., Триус Ю., Цідило І. та ін.

Основна ідея. Перед багатьма організаціями нині стоїть завдання систематичного підвищення кваліфікації своїх співробітників у сфері використання ЦТ через системи корпоративного навчання і додаткової освіти.

Метою статті є обґрунтування критеріїв визначення цифрових компетенцій науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Положення. Дослідивши використання цифрових технологій щодо проведення оцінювання знань студентів та різноманітності їх форм і методів, нами встановлено 6 рівнів цифрових компетентностей викладачів [1].

Цифрові компетенції співробітників різних організацій зокрема й освітніх, можна поділити на професійні, соціальні та особистісні.

Професійні цифрові компетенції пов'язані з професійною діяльністю. У Європейській моделі цифрових компетенцій для освіти (DigCompEdu) виділено кілька напрямів щодо сприяння співробітникам освітніх організацій в освоєнні цифрових компетенцій, до яких входить «Розробка та використання моделей застосування цифрових технологій у викладанні та навчанні» [2].

Професійні цифрові компетенції НПП необхідні у таких напрямках діяльності, як організація освітнього процесу та управління ним; педагогічна практика; навчання; проведення оцінювання та контролю якості знань; створення та використання цифрових ресурсів; професійний розвиток; володіння нормативно-правовою базою використання ІКТ в освіті та ролі цифрових технологій у сучасній системі професійної підготовки.

Цифрові навички поділяються на такі групи:

- базові цифрові навички, спрямовані на отримання доступу до цифрових сервісів і початок роботи з ІКТ;

- стандартні цифрові навички, що забезпечують осмислене та цілеспрямоване використання цифрових технологій та ресурсів;

- кваліфікаційні цифрові навички, що забезпечують отримання нових даних і знань на основі цифрових технологій, цифровізації освітніх процесів.

Для моніторингу та оцінки формування професійних цифрових компетенцій НПП пропонуємо критерії, які дозволяють визначити рівні їх досягнення (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії визначення рівня компетенцій НПП у сфері професійної діяльності

Рівень досягнення	Рівень цифрових компетенцій	Опис	Мета
Базовий	1	Поінформованість про можливості ЦТ для використання їх у професійній діяльності	Отримання знань
	2	Дослідження різних підходів та методів використання ЦТ у певних сферах професійної діяльності	
Стандартний	3	Розширення спектру розв'язуваних задач у професійній діяльності на основі використання ЦТ	Засвоєння знань
	4	Аналіз, обґрунтування й активне використання найбільш оптимальних ЦТ у професійній діяльності	
Кваліфікаційний	5	Оновлення (реорганізація) професійної діяльності на основі ЦТ	Створення знань
	6	Інновації в професійній діяльності на основі ЦТ	

Висновки. Отже, проведення моніторингу цифрової грамотності науково-педагогічних працівників, а також періодичне вимірювання рівня їх ІКТ-компетентності допомагає діагностувати поточну ситуацію, розробляти та ефективно впроваджувати заходи щодо її покращення.

Список використаних джерел

1. Замора Я. П., Бурега Н. В. Рівні цифрових компетенцій викладачів ЗВО. Тенденції забезпечення якості освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 141–143. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2021/01/re-22.01.2021.pdf>.

2. Programming document 2019–2021. The European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop) is the European Union's. URL: https://www.cedefop.europa.eu/files/4170_en.pdf.

Хомич Валерій Феодосійович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри цифрових технологій навчання
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ORCID 0000-0001-7722-7623
E-mail: cvf58@ukr.net

ЦИФРОВІ ЛАЙФХАКИ ОСВІТИ МАЙБУТНЬОГО

Актуальність проблеми. Стрімкий розвиток ІКТ технологій докорінним чином ламає усталену освітню парадигму. Цифровізація виступає її своєрідним лайфхаком (life hacking перекладається з англ. як злом життя). Адже життєвий простір людей переважно інтегрований у сучасні гаджети: смартфони, цифрові годинники та інші персональні цифрові пристрої. Це потребує радикальних змін та глибинної модернізації нашої освітньої системи у відповідність з вимогами інформаційного суспільства.

Стан розробки в науці і практиці. Проблематика використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті та розбудова інформаційно-освітнього середовища знайшла своє ґрунтовне відображення у вітчизняній освітньо-педагогічній теорії і практиці. Даній проблематиці присвячені доробки В.Ю.Бикова, Р.С.Гуревича, А.М.Гуржія, М.І.Жалдака, Н.В.Морзе, В.В.Олійника, С.А.Ракова, О.В.Співаковського, О.М.Спіріна, Ю.В.Триуса, С.М.Яшанова та ін. Пріоритети їх досліджень зосереджені на питаннях цифровізації освіти, моделюванні середовища відкритої освіти, розбудови електронних освітніх платформ та практик віддаленого цифрового навчання, формуванні цифрової компетентності учасників освітнього процесу тощо.

В останні роки європейська наукова та освітянська спільнота зійшла значну роботу зі створення потенціалу для цифрової трансформації освіти та